

T.b.v. accreditatie

Amsterdam symposium Psychische problemen & Ouderschap **“samen werken voor in het belang van ouders en kind”**

25 juni 2019

Doel Symposium

Samen werken vanuit volwassen GGZ en jeugdzorg voor gezinnen waarbij sprake is van psychische problemen bij ouders. Vanuit de ambitie om de intergenerationele GGZ problematiek te doorbreken.

Aanleiding

Integraal samenwerken en hulp bieden vanuit volwassen GGZ en jeugdhulp is noodzakelijk omdat onveiligheid binnen de gezinssituatie veelal te maken heeft met ouders en verzorgers met persoonlijke problemen die een veilige ontwikkeling van kinderen in de weg staat. Jaarlijks kampen ongeveer 864.000 Nederlandse ouders met psychische aandoeningen, inclusief verslavingsproblemen (Trimbos, 2012). Binnen deze categorie hebben ongeveer 577.000 kinderen onder de 18 jaar een ouder met een psychische aandoening of verslaving. In vergelijking met jeugdigen die opgroeien bij psychisch gezonde ouders lopen deze kinderen een 3 tot 13 keer zo groot risico om zelf ooit een psychische stoornis en/of verslavingsproblematiek te ontwikkelen¹. Ook hebben deze kinderen een 2 tot 3 keer zo grote kans om thuis mishandeld te worden². En tenslotte doen deze kinderen later 5 keer vaker een beroep op de geestelijke gezondheidszorg dan kinderen van ouders zonder psychopathologie³.

Inzet op deze gezinnen om de blijvende veiligheid voor de kinderen te realiseren, veerkracht te vergroten en doorbreken van de intergenerationele overdracht is essentieel. Dat kan alleen door samen te werken gericht op het kind en de veiligheid, als op de ouders, de opvoeding en het functioneren van het hele gezin. Integrale hulp door behandeling van V-GGZ als jeugdhulp is essentieel.

Context: Amsterdamse aanpak 'Psychische Problemen en Ouderschap'

In Amsterdam is om die reden in 2016 de Aanpak 'Psychische Problemen en Ouderschap' gestart. De Gemeente Amsterdam heeft samen met de besturen van de Vijfhoek⁴ en vGGZ-organisaties Arkin en GGZ InGeest, een ambitie opgesteld en afspraken gemaakt zodat de professionals van de volwassen GGZ het Amsterdamse jeugdstelsel goed leren kennen en duidelijk weten wat lokale teams en Veilig Thuis kunnen bieden, en de jeugdprofessionals de expertise en werkwijze van de volwassen GGZ kennen. Door middel van kennismakings- en informatiebijeenkomsten en

¹ o.a. Van Santvoort, 2013; Cents, Diamantopoulou et al., 2013

² (Verdurmen, Ten Have, De Graaf, Van Dorsselaer, Van 't Land & Vollebergh, 2007)

³ (o.a. Van Santvoort, Hosman, Van Doesum & Janssens, 2011; Sytma, Gunther, Reelick, Drukker, Pijl & Van 't Land, 2006)

⁴ Ouder- en Kindteam, Samen DOEN, Jeugdbescherming Regio Amsterdam, William Schrikker Groep en Veilig Thuis.

symposia, samenwerking in casuïstiek en intervisie, wordt de concrete samenwerking door de professionals vormgegeven.

Doelgroep

Het symposium is bedoeld voor zowel professionals van volwassen GGZ instellingen: psychiaters, (GZ en KP)-psychologen, SPV-en, verpleegkundig specialist, verpleegkundigen en maatschappelijk werkers e.a.. En professionals van jeugdhulporganisaties; w.o. wijkteammedewerkers, jeugdpsychologen, jeugdartsen, jeugdhulpverleners en gezinsmanagers

Programma

- 13.00 Opening symposium
- 13.15 Mirjam Oosterman VU longitudinaal onderzoek over risicovol ouderschap
- 13.45 Sander van Arum; hoe werk je aan veiligheid in gezinnen
- 14.15 pauze, =
- 14.30 start 1^e ronde workshops
- 15.30 pauze,
- 15.45 start 2^e ronde workshops
- 16.45 Borrel, netwerken en info markt

Plenaire sprekers

Mirjam Oosterman, Associate Professor, Clinical Child & Family Studies, Faculty of Behavioural and Movement Sciences aan de VU. Zij laat aan de hand van een longitudinaal onderzoek zien wat de impact van psychische problematiek bij ouders verband houdt met problemen in de opvoeding. Risicotaxatie op het ouderschap is dan ook noodzakelijk, hiervoor worden diverse instrumenten ontwikkelt om deze risico's in kaart te brengen en stress in gezinnen te verminderen.

Sander van Arum, drs. orthopedagoog/psychotherapeut. Voorheen hoofd Behandelzaken bij het Centrum voor ambulante forensische psychiatrie de Waag, gespecialiseerd in de integrale aanpak bij huiselijk geweld en , kindermishandeling binnen het gezin. en bij jeugddelinquentie. Supervisor van de NVRG, de VKJP en de NVP.

Hij geeft zijn visie op veiligheid in gezinnen en op ketenzorg bij kindermishandeling en licht de ketenaanpak toe. Deze aanpak volgt de richtlijnen van de What Works-principes en maakt duidelijk hoe betrokken professionals samen kunnen werken om veiligheid te realiseren in gezinnen.

Betrokkenen

Betrokkenen bij de organisatie van het symposium en uitvoering van de workshops o.a. Arkin, InGeest, Ouder- en Kindteams, Jeugdbescherming regio Amsterdam, Gemeente Amsterdam.

Workshops o.a.

Workshop "onze kinderen van nu zijn jullie ouders van morgen" over intergenerationele problematiek en het doorbreken ervan.

Workshop 2: zicht op het gezinsfunctioneren en impact van de problematiek van ouders op de kinderen.

Workshop 3: "Ouderschap een roze wolk?!" Het signaleren van zowel GGZ problematiek als het gevoel van overbelasting bij zwangeren en ouders van jonge kinderen.

Workshop 4 "In gesprek met ouders over veiligheid", Met fasegewijze gespreksvoering is het mogelijk om het gesprek op een goede manier te voeren, in elke situatie, bij elke cliënt.

Workshop 5 Innovatieve voorbeelden die we kunnen bespreken hoe deze toe te passen zijn in onze praktijk. En hoe kunnen we zelf innovatief zijn.